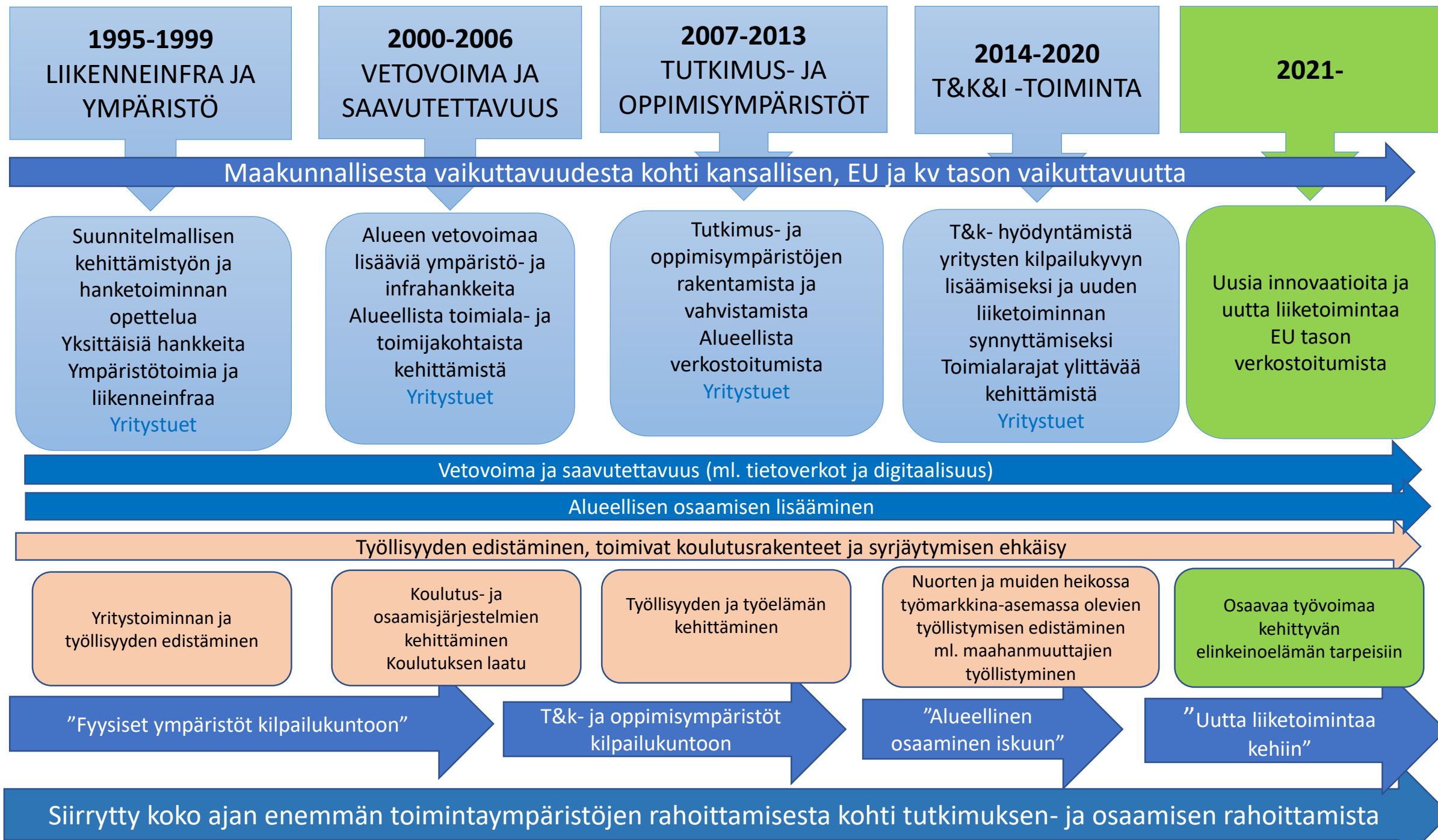

Vipuvoimaa Kasvulle Itä- ja Pohjois-Suomessa

Itä- ja
Pohjois-
Suomen
alueelle
syntyneitä
merkittäviä
TKI-
ympäristöjä

LUONNONVARAOSAAMINEN

Kemian osaaminen

Metsäbiotalous ja puutuoteala

Kivi-, kaivannais- ja metallitoimialat

Ympäristö- ja vesiosaaminen

Kiertotalous

Matkailu ja arktinen osaaminen

Elintarvikeala

Materiaali- ja koneteknologia

Hyvinvointi ja terveysteknologia

Tieto- ja viestintäteknologia, painettava
elektroniikka ja mittalaiteosaaminen

Uutta
liiketoimintaa
eri
osaamisaloja
yhdistämällä

Yritysten kehittämis- ja toimintaympäristön kehittämisavustuksilla saavutetut tulokset matkailun kehittämisessä Itä- ja Pohjois-Suomessa vuosina 2015-2017

Uudet suorat työpaikat
498 + vuokratyövoima

Liikevaihdon kasvu 87
milj€, 1 tukieuro tuo
yli 3€ lisää liikevaihtoa

Viennin kasvu 59 milj€, 1
tukieuro tuo yli 2,2 € lisää
kansainvälistä kysyntää

Tuella aikaansaatut
kokonaiskustannukset
97milj€, hankkeiden
koko suurempi

Vähähiilisten
hankkeiden osuus
matkailussa on 37 %

Matkailun osuus
BKT:stä Lappi 5,9 %,
Kainuu 3,9 % koko
maa 2,5 %

Matkailulla kasvua

- EU-tukea on suunnattu matkailukeskus ja vipuvaikutukseltaan merkittäviin toimenpiteisiin mm. tukemalla strategista kansainvälistä markkinointia kansallisesti esim. Visit Finland ja Lakeland-yhteistyöllä sekä Visit Arctic Europe- verkostossa.
- Matkailuelinkeinon merkitys taloudelle on IP-alueella suuri. Esim. vuoden 2016 n. 5,8 milj. ulkomaisesta yöpymisistä Lapin osuus oli runsas viidennes toiseksi eniten Suomessa.
- Matkailun osuus BKT:stä on Lapissa 5,9 %, Kainuussa 3,9 % ja Etelä-Savossa 3,6 %, kun koko maassa osuus on 2,5 %.
- Matkailun toimintaedellytyksiä kehitetään osana laajempaa kehittämistä liittyen saavutettavuuteen, perusinfrastruktuuriin, alueiden käyttöön ja elinkeinojen yhteensovittamiseen.
- Nopean kasvun vuoksi osaavasta työvoimasta on syntynyt pulaa. Matkailutyöllisyys on kasvanut Lapissa 2000-luvulla yli 50 %. Kehittämisessä korostuvat koulutus ja tutkimus, resurssitehokkuus sekä ympäristö- ja turvallisuustekijät.
- Haasteena on ympärivuotisuus ja saavutettavuus. Tarvitaan kv- markkinointia ja uusia kohdealueita. Kehittämistyössä huomioidaan vetovoimatekijät ja kestävä kehittäminen.

Puusta vähähiilisiä tuotteita ja energiaa

- Mekaaninen puunjalostus
 - massiivipuurakenteiden valmistaminen ja koulutus
 - puun jalostusarvoa lisäävät rakennustuotteet (mm. palkit, rakennuselementit, kattorakenteet)
 - puun lämpökäsittelyyn ja muihin puun modifiointimenetelmiin sekä puumateriaalin palosuojaukseen liittyvää tutkimus.
- ➔ • hirsirakentamisen perinteen, modernin arkkitehtuurin, teollisen toiminnan ja vähähiilisen rakentamisen teemat **puurakentamisen ympärille kansallisesti merkittäviä yritys- ja tuotekehitysympäristöjä sekä osaamista**
- Metsäbiotalous ja -energia
 - Bioöljyjalostamo-pilotti - uuden biotalouden toimintamallin kehittäminen. Tuotantoyksikön lähialueilta saatavan uusiutuvan metsäpohjaisen raaka-aineen jalostaminen korkean energiasisällön omaavaksi laadukkaaksi bioöljyksi.
 - Biojalostuksen arvoketjut - biomuovien raaka-aineiden valmistus puuraaka-aineista, kuten oljesta ja sahanpurusta
 - Kemian osaamisen hyödyntäminen puusta saatavien jäännöstuotteiden ja sivutuotteiden luomisessa uusiksi tuotteiksi
 - taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävä bioenergiaketjun vahvistaminen – raaka-aineen saatavuus, hankintalogistiikka ja polttoprosessien hallinta
 - puun korjuun ja jalostuksen kattava ketju aina kestävä puunkorjuun suunnittelusta, kuljetuksen, jalostuksen, lopputuotteiden valmistamisen, energiakäytön metsäenergialla ja kiertotalousperiaatteella sekä tuhkan levittämiseen takaisin metsään alueilta asti
 - puuhun sisältyvien arvokkaiden ainesosien, kuten stilbeenien havaitsemiseen (uv-valo) ja erottamiseen liittyvä teknologia

Digitalisaatiosta maailmanvalloitukseen

- Itä- ja Pohjois-Suomessa on panostettu ICT-alan . Pitkistä välimatkoista johtuen digitalisaatioon on kannattavaa panostaa Itä- ja Pohjois-Suomessa.
- EU-rahoitusta on kohdennettu innovaatioekosysteemin, sähköisten palveluiden ja kaupallistettavien sovellusten kehittämiseen.
- Kehittämisen keskiössä ovat olleet viime vuosina erityisesti ja langaton tiedonsiirto (5G), teollinen internet (IoT), sähköiset sosiaali- ja terveyspalvelut, avoin data ja sähköinen arkistointi, sekä opetusteknologian sovellukset.
- Pohjois-Pohjanmaalla on rakennettu teknologiaklusteri, joka perustuu alaa tukevan innovaatiojärjestelmän määrätietoiseen kehittämiseen. Osaamisen varmistaminen yliopiston, ammattikorkeakoulun, Teknillinen Tutkimuskeskus VTT Oy:n ja aktiivisen yritysympäristön verkostossa.
- Rakennerahastojen keskeinen rooli ICT-alan rakennemuutoksessa on ollut tukea yhtäaikaaisesti sekä ekosysteemiä, että osaamisen kehittämistä.

Sosiaalirahaston tuella osaavaa työvoimaa ja sosiaalista pääomaa

- ESR-rahoituksella on uudistettu alueiden koulutusrakenteita ja osaamista tukemaan alueen kasvua ja väestön muuta maata heikomman koulutustason nostoa
- ESR-rahoitus tasaa merkittävästi alueiden välisiä kehityseroja
- ESR-rahoitus täydentää EAKR-rahoitteista toimintaa merkittävästi
- Erityisesti nuorten ja muiden heikossa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden työllistymiseen tarvitaan kehittämispanoksia, hyvänä esimerkkinä Ohjaamo-toiminta, jota on rahoitettu IP-alueella alueohjelmista

Ohjaamot toimivat eri nimillä eripuolilla Suomea. Ohjaamo on paikka, josta saa apua työhön, koulutukseen ja arkeen liittyvissä asioissa. Useat Ohjaamot eri puolilla Suomea tarjoavat tietoa ja ohjausta nopeasti ja tarpeiden mukaan. - Ohjaamo on aina oikea paikka.

EU:n rakennerahastotuki on Itä- ja Pohjois-Suomen kehittämislle erittäin tärkeä

Rakennerahastotuki:

- *on* maakuntien tulevaisuutta rakentava ja kehitykseen vipuvoimaa antava
- *on merkitykseltään suuri* aktiivisen alue- ja rakennepolitiikan mahdollisuuksien parantajana maakunnissa erilaisten rakenteellisten muutosten pyörityksessä
- *kirittää* alueita innovaatiokapasiteetin ja tutkimusinfrastruktuuri vahvistamiseen, korkeatasoiseen osaamiseen ja suoran tutkimusrahoituksen hyödyntämiseen ja *nostaa* alueiden innovaatiojärjestelmien kykyä uusien tuotteiden ja palvelujen aikaansaamiseen sekä *mahdollistaa* aivan uudet avaukset
- *varmistaa* alueiden älykkään erikoistumisen ja kansallisen kilpailukyvyyn kannalta tärkeiden vientivetoisten kärkealojen menestymisen ja työllisyyden edistämisen
- *edesauttaa* alueella olevan potentiaalin hyödyntämisen koko Suomen ja Euroopan eduksi
- *edistää* alueiden luonnonvarojen ja luontoarvojen kestävää hyödyntämistä koko Euroopan kilpailukyvyyn vahvistamiseksi ja osoittaa arktisten alueiden vahvuuksien merkityksen Euroopan unionille
- *vahvistaa* alueiden osaamisen ja kehityksen kautta EU:n Arktista politiikkaa ja arktisia prioriteetteja tulevassa koheesiopolitiikassa
- *kannustaa* alueiden väliseen kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön
- *on ehdottoman välttämätön* harvaan asuttujen alueiden haasteisiin vastaamiseksi

Linkkejä

- Lapin matkailun menestystarina: <https://issuu.com/lapinliitto/docs/matkailunmenestystarina>
- Kuuletko erämaan rahoittavan hiljaisuuden?: <http://hossa.fi/>
- Wild Taiga, European Best Destination 2017: <http://www.wildtaiga.fi/> ([hankkeen tiedot](#))
- Kuitulaboratorio: <https://www.xamk.fi/tutkimus-ja-kehitystoiminta/kuitulaboratorio/>
- Vihreän kemian laboratorio: <https://www.lut.fi/school-of-engineering-science/tutkimusryhmat/vihrea-kemia>
- Digitalia: <https://www.xamk.fi/tutkimus-ja-kehitystoiminta/digitalia/>
- [Vipuvoimaa EU:sta Itä-Suomen metsäbiotalouteen](#)
- [Kuopion Savilahti - kaupunkisuunnittelukokonaisuus](#)
- [Älykäs erikoistuminen Pohjois-Savossa](#)
- [Joensuu Centre of the Forest World -video](#)
- Tulevaisuus litiumissa: [Akkukemikaalien tuotantoon tähtäävä kaivos-, tutkimus- ja teollisuuskeskittymä](#)
- Future in Lithium [brochure](#)
- [Pohjois-Pohjanmaan menestystarinoita](#)
- [Oulu Innovation Alliance -video](#)
- Nordic eSports Academy: <https://www.nordicesports.academy/etusivu>